

persbericht 8 juni 2009

Dongen uit de kunst

We staan aan de vooravond van de sloop van de Dongense Josephkerk. Daarbij zal niet alleen het dorpsbeeld en het vertrouwde silhouet van dorp worden aangetast, maar ook een stuk ambachtelijk vakmanschap en een plaats van herinneringen verdwijnen. Met het gebouw zal ook een groot deel van de kunst waarmee de ruimte was aangekleed verloren gaan. Onvermijdelijk op het eerste gezicht. Toch heeft het er naar uitgezien dat niet alleen de glas in loodramen, maar ook de overige kunst gered zou worden.

muurschilderingen

Zo werd in 1911 aan de Antwerpse kunstschilder Alphons Peeters opdracht gegeven de kerk te voorzien van 35 m2 muurschilderingen. Voor het eenvoudiger veelkleurige schilderwerk rond de voorstellingen, zoals geschilderde draperieën, werd de Bredase polychromist Nusseleijn ingeschakeld. Hij had zijn sporen in Dongen reeds verdiend door zowel de kapel van het Elizabethgasthuis, en de Laurentiuskerk te verfraaien.

De schilderijen werden in 1958 aan het zicht onttrokken door een laag witgrijze verf toen het kerkinterieur werd overgeschilderd.

Dongense technologie

Muurschilderingen zijn helaas geen schilderijlijstjes die eenvoudig kunnen worden weggehaald, meegenomen en elders worden opgehangen. Toch werd in de 18^e eeuw in Italië al een techniek ontwikkeld om muurschilderingen van de muur te kunnen afnemen. Het tovermiddel is lijm, huiden- of beenderlijm meer bepaald. Deze lijm wordt op de schildering aangebracht, waarna deze van de muur kan worden getrokken. De schildering wordt met de achterzijde opnieuw verlijmd waarna de beenderlijm weer in water wordt opgelost en de schildering tevoorschijn komt. In 1965 werden in Venetië op deze wijze historische fresco's gered van onvermijdelijke vernietiging door waterschade. Maar ook recent nog werden kort voor de sloop uit een Berlijnse kunstacademie schilderijen uit de jaren '50 afgenomen. Een van de grootste leveranciers van deze lijmsort is de Dongense fabrikant Trobas. In goed overleg met gemeente en sloper hadden de schilderijen zonder hak- en breekwerk veilig van de muren kunnen worden afgenomen en elders herplaatst. Bovendien had dit binnen enkele dagen voorafgaand aan de sloop kunnen worden gedaan, dus zonder oponthoud voor de sloper. De noodzakelijke financiering, kennis en de inzet van mankracht was geregeld. Samenwerking had kunnen leiden tot behoud van gemeenschapskunst, en had Dongen, waar we gewend zijn alles samen te doen, met een typisch Dongens product op de kaart gezet. Het college van B en W heeft echter om zogenoemde "veiligheidsredenen" besloten de schilderijen te vernietigen.

Op initiatief van het college van B en W worden wel de toren en de glas in loodramen veiliggesteld. Het wachten lijkt nu op de plannen wat het college hiermee concreet wil doen. Of wachten we tot we in Dongen dingen samen gaan doen?

We willen iedereen bedanken die zich heeft ingezet en heeft meegewerkt de schilderijen te behouden en opnieuw zichtbaar te maken.

het bestuur
stichting St. Joseph blijft!

Foto
letters belegd met bladgoud, fragment van de muurschildering van Alphons Peeters zoals deze onder de afgebladderde witgrijze verf zichtbaar is geworden.

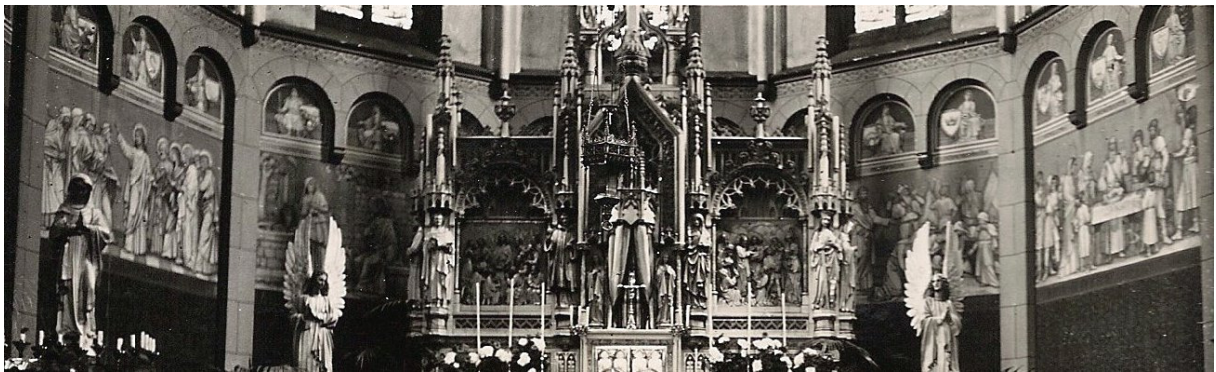

Foto
Zwart-wit opname van de schilderijen alvorens deze in 1958 werden overgeschilderd.

